Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus ta'lim vazirligi

70211502 – Cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) magistratura mutaxassisligining malaka talablari

Toshkent

ISHLAB CHIQILGAN VA KIRITILGAN:

Yunus Rajabiy nomidagi Oʻzbek milliy musiqa san'ati instituti;

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus ta'lim vazirligi huzuridagi Oliy, oʻrta maxsus va professional ta'lim yoʻnalishlari boʻyicha oʻquv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi kengashning 2021 vil «24» 08 4 - sonli vigʻilishida ma'qullangan. Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus ta'lim vazirligining 202 yil dagi 366- sonli buyrugʻi bilan tasdiqlangan.

JORIY ETILGAN:

((25)) 68

Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus ta'lim vazirligi.

Mazkur malaka talabi San'at ta'lim sohasi Davlat ta'lim standarti, Oliy ta'lim yoʻnalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori, Oʻzbekiston Respublikasi Milliy malaka ramkasiga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida Malaka talabni rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet	
1.	70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) magistratura mutaxassisligining umumiy tavsifi	4	
1.1.	Qoʻllanish sohasi	4	
1.1.1.	70211502 — Cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) magistratura mutaxassisligi malaka talabining qoʻllanilishi	4	
1.1.2	Malaka talabining asosiy foydalanuvchilari		
1.2.	70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi		
1.2.1.	70211502 – Cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) mutaxassisligi boʻyicha magistrlar kasbiy faoliyatining sohalari		
1.2.2.	70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlar kasbiy faoliyatining ob'ektlari		
1.2.3.	70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlar kasbiy faoliyatining turlari		
1.2.4.	70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlarning kasbiy vazifalari		
2.	70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar		
2.1.	Umumiy kompetensiyalar		
2.2.	Kasbiy kompetensiyalar	7	
	Bibliografik ma'lumotlar	9	
	Kelishuv varagʻi	10	

1. 70211502 - Cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) Magistratura mutaxassisligining umumiy tavsifi

70211502 – Cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) magistratura mutaxassisligi boʻyicha magistrlar tayyorlash kunduzgi ta'lim shaklida amalga oshiriladi. Barcha ta'lim shakllari boʻyicha oʻqitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Kunduzgi ta'limda bakalavriat daturining me'yoriy muddati 2 yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. 70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) magistratura mutaxassisligi malaka talabining qo'llanilishi.

Malaka talabi 5A150702 – Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) magistratura mutaxassisligi bo'yicha magistrlar tayyorlovchi barcha oliy ta'lim tashkilotlari uchun talablar majmuini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

- mazkur ta'lim yo'nalishi bo'yicha malaka talablari, o'quv reja va fan dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o'quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas'ul hamda o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim tashkilotining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv bo'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o'qituvchilari;
- magistratura mutaxassisligining oʻquv rejasi va fan dasturlarini oʻzlashtiruvchi oliy ta'lim tashkilotining talabalari;
- magistratura bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;
 - ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organlari;
 - oliy ta'lim tashkilotlarini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;
 - oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;
 - kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;
- Oliy ta'lim tashkilotlariga o'qishga kirayotgan bakalavriat bitiruvchilari va boshqa manfaatdor shaxslar.
- 1.2. 70211502 Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlar kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. 70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlar kasbiy faoliyatining sohalari:

70211502 – Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) – san'at sohasidagi mutaxassislik bo'lib, barcha ta'lim muassalarida mutaxassislikka oid fanlarni o'qitish, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tarmoq ilmiy tadqiqot institutlari, markazlari, ilmiy ishlab chikarish birlashmalarida ilmiy tadkiqot faoliyatini yuritish, turli mulkchilik shaklidagi korxonalarida, nodavlat va notijorat tashkilotlarida, markaziy va mahalliy davlat boshqaruvi organlarida, oliy, malaka oshirish va qayta tayyorlash, ta'lim muassasalarida ilmiy pedagogik, o'rta maxsus, kasb- xunar ta'lim muassasalarida pedagogik faoliyat hamda umumiy o'rta ta'lim muassasalarida pedagogik (o'rnatilgan tartibda) faoliyat bilan shug'ullanish, ilmiy ijodiy-tadqiqot ishlari kabi kompleks masalalar majmuasini qamrab oladi.

- 1.2.2. 70211502 Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) ta'lim yo'nalishi bo'yicha bakalavrlar kasbiy faoliyatlarining ob'ektlari:
 - Oʻzbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi tizimi tashkilotlari;
- oliy ta'lim, qayta tayyorlash va malaka oshirish, professional ta'lim muassasalarida pedagogik faoliyat;
- Fanlar akademiyasi va tarmok ilmiy-tadqiqot institutlari va markazlarida hamda oliy ta'lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot faoliyati va jarayonlar;
- davlat va mahalliy boshqaruv organlari, san'at sohasi boshkaruv organlarida boshkaruv jarayonlari;

- davlat va mahalliy boshqaruv organlari, san'at sohasi boshkaruv organlarida boshkaruv jarayonlari;
 - san'at tizimidagi akademik, ilmiy tadqiqot muassasa va tashkilotlari;
 - Cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) jarayonlar, musikiy san'at asarlari, partituralar;
- musiqa cholgʻulari, musiqaning ifoda vositalari, texnik vositalar, resurslar, usul va uslublar majmuasi;
 - ilmiy tadqiqot jarayonlari.

1.2.3. 70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutazassisligi bo'yicha magistrlar kasbiy faoliyatlarining turlari

- ilmiy-tadqiqot faoliyati;
- ilmiy-ijodiy-ma'rifiy faoliyat;
- ijrochilik faoliyati;
- tizimli-kommunikativ faoliyat;
- oʻquv-uslubiy faoliyat;
- tashkiliy-boshqaruv faoliyati;
- oliy ta'lim, malaka oshirish va qayta tayyorlash, professional ta'lim muassasalarida ilmiypedagogik faoliyat;
 - umumiy oʻrta ta'lim muassasalarida pedagogik faoliyat (Oʻrnatilgan tartibda);
 - konsalting xizmati faoliyati va shu kabilarni oʻz ichiga oladi.

1.2.4. 70211502 - Cholg'u ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlarning kasbiy vazifalari:

70211502 – Cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) mutaxassisligi boʻyicha Milliy malaka ramkasining 7-malaka darajasi hamda magistr kasbiy faoliyatlarining sohalari, ob'ektlari va turlariga muvofiq bakalavriat bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir boʻlishi lozim:

Ijodiy-ijrochilik faoliyatida:

- kasbiy faoliyat sohasining ixtisosligiga mos yangi ilmiy natijalar, ilmiy adabiyotlar yoki ilmiytadqikot loyixalarini tahlil qilishi;
- cholgʻu ijrochiligi (an'anaviy cholgʻular) sohasidagi amaliy masalalarini yechish uchun yangi texnologiyalar va dasturlar paketlarini qoʻllashi;
- oʻtkazilayotgan ilmiy-tadqikot loyixalari mavzusi boʻyicha modellar, algoritmlar, uslublarni tadqiq qilishi va ishlab chiqishi;
 - eksperimental tadqiqotlarni o'tkazishi va ularning natijalarini qayta ishlashi;
 - ilmiy-ijodiy hisobotlar va tushuntirish xatlarini ishlab chiqishi;
- oʻtkazilayotgan tadkikotlar mavzusi boʻyicha ilmiy sharhlarni ishlab chiqishi, referat va bibliografiyalarni tuzishi;
 - ilmiy seminarlar, ilmiy-ijodiy konferensiyalarda ishtirok etishi;
 - ilmiy-ijodiy mavzularga mos jurnallarga maqolalar tayyorlashi lozim.

Ilmiy-ijodiy-ma'rifiy faoliyatda:

- yuksak badiiy saviyadagi musiqiy asarlarni yaratish bilan bogʻlik ilmiy ijodiy ishlarni olib borishi;
- musiqa asarlarini ijro etish koʻnikmalari va zamonaviy musiqiy ifodalash vositalarini egallashi;
 - ijro etilayotgan asarlarning mazmuni, shakli va uslubini baholashi;
- kasbiy va havaskorlik badiiy jamoalarida rahbar va maslahatchi sifatida keng koʻlamda musiqiy-ma'rifiy ishlarni olib borishi, milliy va jahon musiqa ijodiyoti, ijrochilik yutuqlarini targʻib etishi;
- yoshlar orasida musiqiy-tarbiyaviy ishlarni olib borishi, aholi tarkibidagi turli guruh va qatlamlarning talab va ehtiyojlarini hisobga olishi lozim.

Ijrochilik faoliyatida:

ansambllarda, teatr-konsert muassasalarida yakkanavozlik, yakkaxonlik,

- ansambl ijrochiligi, musiqa rahbarligi, badiiy rahbarlik koʻnikma va imkoniyatlarini kengaytirishi;
- zamonaviy texnologiyalarni qoʻllagan holda yangi aranjirovka namunalari bilan ijro repertuarlarini muntazam boyitishi lozim.

Tizimli-kommunikativ faoliyatda:

 axborotni izlash, tanlab olish, almashish va foydalanish uchun tizimlashning oqilona vositalarini qoʻllashi, uning tekshiruvini va manbalarini tasniflashni yoʻlga qoʻyishi;

- ta'lim yo'nalishi va yondosh masalalar yuzasidan chop etilayotgan maxsus o'quvuslubiy va

ilmiy adabiyotlarga tayanishi;

oʻquv-uslubiy, ilmiy-tadqiqot va ilmiy-ijodiy faoliyatida qoʻllaniladigan texnik vositalardan foydalanishi lozim.

O'quv-uslubiy faoliyatda:

- oʻquv-tarbiyaviy, uslubiy va ilmiy-tadqiqot ishlarni rejalashtirishi, tashkil qilishi va amalga oshirishi;
- oʻquvchining oʻzlashtirish darajasi va teranligini aniqlash va unga musiqa olami hodisalarini mustaqil anglash koʻnikmalarini singdirishi;
- oʻquv jarayonini hamda oʻquv-uslubiy, ma'naviy-tarbiyaviy va ilmiy-ijodiy ishlarni tashkil etishning ilgʻor tajribalarini umumlashtirishi va joriy etishi lozim.

Tashkiliy-boshqaruv faoliyatda:

- musiqiy, teatr-tomosha va boshqa san'at muassasalarida joriy va ustivor ishlarning rejalashtirishni tashkil etishi;
- toifasi va yoʻnalishi har xil boʻlgan teatr, musiqiy va xoreografik jamoalarga badiiy rahbarlik qilishi;
 - musiqiy tadbirlar va ijodiy jarayonlarni nazorat qilishda ishtirok etishi lozim.

Oliy ta'lim, malaka oshirish va qayta tayyorlash, professional ta'lim muassasalarida ilmiy-pedagogik faoliyatda:

oʻquv fanlarini oʻqitish uslubiyotini egallashi;

elektron oʻqitish usullarini egallashi;

- oliy va oʻrta maxsus, kasb-hunar ta'limi tizimining ta'lim muassasalarida mutaxassislikka oid tayyorgarlik yoʻnalishida nazarda tutilgan oʻquv fanlari boʻyicha nazariy, amaliy va laboratoriya mashgʻulotlarini oʻtkazishi;
- zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanib noan'anaviy o'quv mashg'ulotlarini o'tkazishi;
- oʻqitilayotgan fanlar boʻyicha darslarni oʻtkazish uchun zarur boʻlgan oʻquv uslubiy hujjatlarni tuzishi, tayyorlashi va rasmiylashtirishi;
- oʻqitilayotgan fan boʻyicha oʻquv mashgʻulotlarni oʻtkazish uchun oʻqitishning texnik vositalaridan foydalanishi;

mustaqil ta'lim va ijodiy qidiruv natijasida oʻqitilayotgan fan hamda

- pedagogik faoliyat sohasidagi turli usullar, vositalar va boshqa sohalarda oʻz oʻzini muntazam takomillashtirib borishi;
- uzluksiz ta'lim tizimining dts, Davlat talablari va boshqa o'quv-me'yoriy hujjatlarni ishlab chiqishda ishtirok etishi lozim.

Konsalting xizmati faolivatida:

- san'at sohasida mutaxassisligi bo'yicha mavjud holatning tahliliy sharhini ishlab chiqishi;
- musiqa ijodiyotida mutaxassisligiga mos mavzulardagi loyihalarni ekspertiza qilish boʻyicha ekspert guruhlarida ishtirokchi sifatida qatnashishi;
 - mutaxassislikka mos mavzu boʻyicha konsalting xizmatlarini koʻrsatishi lozim.

2. 70211502 - Cholgu ijrochiligi (an'anaviy cholg'ular) mutaxassisligi bo'yicha magistrlarning kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

2.1. Umumiy kompetensiyalar:

ilmiy dunyoqarashga doir bilimlar tizimini egallagan boʻlishi, umummetodologik fanlar asosi,
 ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil tahlil qilish qobiliyatiga ega boʻlishi;

 xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid xujjatlar va ishlar mohiyatini tushunishi, ilmiy tadqiqot va pedagogika metodologiyasini bilishi va undan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilish;

 yangi bilimlarni mustaqil egallay bilishi, oʻz ustida ishlashi va mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;

 oʻz faoliyatida me'yoriy huquqiy hujjatlardan foydalana olishi, oʻzining kasbiy faoliyatida asosli mustaqil qarorlar qabul qila bilishi;

 internet tarmogʻidan axborotlarni olish, saqlash, qayta ishlashning asosiy usullari va vositalariga ega boʻlishi, axborotni boshqarish vositasi sifatida kompyuter bilan ishlash koʻnikmalariga ega boʻlishi;

 axborot texnologiyalaridan foydalana olishi, axborotlashgan jamiyat sharoitida axborot texnologiyalarining mohiyati va ahamiyatini tushunish, axborot xuruji xavfi va tahdidlarni anglash, axborot xavfsizligining asosiy talablariga rioya qilish qobiliyatiga ega bo'lishi.

2.2. Kasbiy kompetensiyalar:

 ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish, ilmiy maqolalar tayyorlash va taxrir qilish, ilmiy seminar, konferensiya va simpoziumlarni tashkil etish, oʻtkazish, ilmiy loyihalarni ishlab chiqish koʻnikmalariga ega boʻlish;

 fikrlash madaniyati, muayyan tafakkur uslubiga, ogʻzaki va yozma nutqini aniq bayon qilish qobiliyatiga ega boʻlishi;

 oʻzlashtirilgan bilimlarni ijodiy tanqidiy koʻrib chiqish va tahlil qilishi, ulardan ilmiy faoliyatida foydalana olishi;ilmiy faoliyati natijalarini his qilishga yoʻnaltirilgan ijtimoiy mas'uliyat shakllangan boʻlishi;

 kasbiy faoliyatda oʻzlashtirgan fanlarning asosiy qonunlaridan foydalanishi, metodlarni tasniflashi, metodologik tamoyillardan ilmiy faoliyatida foydalana olishi;

oʻzining kasbiy faoliyatida asosli mustaqil qarorlar qabul qila bilishi;

 axborot, bilim, ma'lumotni bir-biridan farqlash malakasiga ega bo'lishi, axborot texnologiyalaridan foydalana olishi;

 bugungi axborotlashgan jamiyat sharoitida axborot texnologiyalarining mohiyati va ahamiyatini tushunish, axborot xuruji xavfi va tahdidlarni anglash, axborot xavfsizligining asosiy talablariga rioya qilish qobiliyatiga ega boʻlishi;

pedagogik faoliyatida axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanishi;

ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga innovatsion yondashishi;

 ilmiy faoliyati natijalari boʻyicha davlat va xorijda e'lon qilingan loyihalarda ishtirok etish uchun loyiha tayyorlashi;

patent olish uchun ish me'yoriy hujjatlar tayyorlay olishi;

 davlat, nodavlat va notijorat tashkilotlari tomonidan e'lon qilingan loyihalarda ishtirok etish uchun loyiha tayyorlash malakalariga ega bo'lishi lozim.

Bibliografik ma'lumotlar

UDK 002: 651. 1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

Davlat ta'lim standarti, malaka talablari, oʻquv reja, kompetensiya, modul, ta'lim yoʻnalishi, kasbiy faoliyat turi, kasbiy faoliyat ob'ekti, kasbiy faoliyat jabhasi, bakalavriatning ta'lim dasturi (bakalavriat dasturi), profil, oʻqib-oʻrganish natijalari, oʻquv sikli, kasb ta'limi, fan, texnika, tadqiqot, ilmiy boshqarish, axborot-kommunikativ tizimlar, zamonaviy tadqiqot metodlari, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, pedagogik mahorat, fan ishchi dasturlari, virtual elektron bilim manbalari, didaktika, nazariya, pedagogik texnologiyalar, axborot tizimlari, nutq madaniyati, maqomot, milliy cholgʻular, nay, kichik nay, qoʻshnay, surnay, chang, qonun, rubob, ud, dutor, tanbur, sato, gʻijjak, doyra, nogʻora, shashmaqom, oʻn ikki maqom, maqom yoʻllari, mushkilot boʻlimi, nasr boʻlimi, maqom shoʻbalari, namudlar, avjlar, maqom ladlari, xalq kuylari, cholgʻu ijrochiligi san'ati, sozandalik san'ati, yirik musiqiy asarlar, turkum asarlar, cholgʻu tembri, obraz talqini, ijrochilik uslublari, ijroga mantiqiy yondashuv, musiqiy mavzular yaxlitligi, cholgʻu turkumlari, ijodiy uslub, ijro uslubi, ansambl.

KELISHUV VARAGʻI

ISHLAB CHIQILDI:

Yunus Rajabiy nomidagi O'zbek milliy musiqa san'ati instituti

Rektor 202_yil " "	Ø.Nazarbekov
KELISHI	LGAN:
Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus ta'lim vazirligi huzuridagi Oliy ta'limni rivojlantirish tadqiqotlari va ilgʻor texnologiyalarni tatbiq etish markazi	Oʻzbekston kompozitorlari va bastakorlari uyushmasi
Direktor v.b. M.Esonov 202_ yil "" M.O'.	Rais R.Abdullaev M.O'. O'ZBEKISTON KOMPOZITORLARI
Oʻzbek milliy maqom san'ati markazi Bosh direktori	Oʻzbekiston davlat filarmoniyasi Bosh direktori Z.Zairo
202_ yil ""	202 yil " "
M.O ⁴ .	M.O*.18 V L.